Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
T 070 8888 500
autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH
DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw brief van
18 maart 2026	[redacted]	11 juli 2025
	Contactpersoon	Uw kenmerk
	[redacted]	[redacted]

Onderwerp

Wetgevingstoets concept voor implementatie confiscatierichtlijn

Geachte heer Van Weel,

Bij brief van 11 juli 2025 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 35b, eerste lid, onder b, van de Wet politiegegevens geraadpleegd over het concept voor wetsvoorstel implementatie richtlijn (EU) betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen (PbEU 2024, L 1260) (hierna: het concept).

De AP heeft bezwaar omdat de bepalingen met betrekking tot artikel II onderdelen J en P, en artikel III onderdelen A en B van het concept toetsing aan punt 2 (subsidiariteit), 3 (proportionaliteit) en 4 (rechtszekerheid) van het kader in de bijlage niet doorstaat. Bij ongewijzigde vaststelling zullen deze wegens strijd met hoger recht buiten toepassing gelaten moeten worden.

Hoofdlijn

- Het concept gaat uit van een wettelijk kader (onder de RGR) dat niet passend is voor de verwerking van persoonsgegevens om belanghebbenden te contacteren (AVG);
- Hierdoor is er minder bescherming en gelden mogelijk onevenredige bewaartermijnen;
- Ook is niet duidelijk wanneer en waartoe deze persoonsgegevens verder verwerkt mogen worden.

Datum
18 maart 2026

Ons kenmerk
[redacted]

Strekking van het concept

Het concept wijzigt het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met de implementatie van richtlijn (EU) 2024/1260, betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen (hierna: confiscatierichtlijn). De confiscatierichtlijn beoogt de regels met betrekking tot bevriezing, confiscatie, management en eventuele executie van vermogensbestanddelen te harmoniseren en samen te brengen in één richtlijn.[1] Dit wordt ook mogelijk zonder dat daaraan een rechterlijk vonnis voorafgaat en er nog geen veroordeling is. Zo kunnen middelen van mogelijk criminele herkomst snel uit het verkeer onttrokken worden, zodat deze de legale economie niet infiltreren en verstoren (zoals erfenissen, giften, of goederen met een illegale herkomst).

Ook bevat de confiscatierichtlijn bepalingen over rechtsmiddelen die openstaan voor de personen die met de illegale goederen of middelen in verband worden gebracht. Dit kan veroordeelden of verdachten betreffen, maar ook nabestaanden, familieleden en/of personen die bij deze procedure in beeld komen. De confiscatierichtlijn ziet daarbij uitsluitend op het opsporen en ontnemen van illegale goederen en middelen, niet op de opsporing of vervolging van personen.

Uit de confiscatierichtlijn volgt de verplichting om belanghebbenden te contacteren, zodat zij gebruik kunnen maken van de rechtsmiddelen waarin de confiscatierichtlijn voorziet.[2] Op die manier hebben belanghebbenden de mogelijkheid om bij de procedure tot confiscatie of vervallenverklaring aan de staat bezwaar te maken.[3] Zij kunnen dan aanvechten dat de geconfisqueerde middelen een criminele herkomst hebben, of aantonen dat zij te goeder trouw zijn en daarom wél recht hebben op deze middelen. Waar in de confiscatierichtlijn gesproken wordt van ‘de getroffen persoon’, implementeert het concept dit met de term ‘belanghebbende’.

Wetgevingstoets

Gegevens belanghebbenden te goeder trouw

Uit de toelichting bij het concept volgt dat de gegevens van belanghebbenden strafvorderlijke gegevens zijn, omdat deze gegevens bij de taakuitvoering van de Landelijke beslagautoriteit verzameld worden en daarmee onderdeel zijn van het strafproces.[4] De toelichting gaat er zo van uit dat alle gegevens van belanghebbenden al verkregen zijn in het kader van strafrechtelijk onderzoek.[5] Het gevolg daarvan is dat de richtlijn gegevensbescherming rechtshandhaving (hierna: ‘RGR’) het toepasselijke gegevensbeschermingsregime is.

[1] MvT, p. 1.
[2] Artikel 16, tweede en derde lid, artikel 23 en artikel 24, Richtlijn 2024/1260.
[3] Eerder bestond het wetsvoorstel om een dergelijke regeling via het civiele recht vorm te geven, maar deze is ingetrokken met de komst van de richtlijn. Zie Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met verdere versterking van de strafrechtelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit (versterking strafrechtelijke aanpak ondermijnende criminaliteit II).
[4] MvT, p. 24-25.
[5] MvT, p. 65.

Er zijn echter ook belanghebbenden die *niet* bij het strafvorderlijk onderzoek betrokken waren. Het concept spreekt over belanghebbenden die 'te goeder trouw' zijn.[6] Gegevens van deze belanghebbenden zijn dus ook geen strafvorderlijke gegevens[7] en deze worden ook niet verwerkt voor onderzoek naar een strafbaar feit, maar alleen voor de contactplicht in de procedure uit de confiscatierichtlijn.[8] Indien buiten het strafproces nog gegevens verzameld worden van belanghebbenden die nog niet in het dossier voorkomen zijn deze gegevens in elk geval ook gegevens die verzameld worden onder de AVG. Het concept maakt geen praktisch onderscheid tussen de gegevens van belanghebbenden, tenuitvoerleggingsgegevens, de persoonsgegevens van de beslagene, of andere gegevens die relevant zijn in het strafvorderlijke proces.[9] De confiscatierichtlijn maakt dat onderscheid wel, teneinde de rechten van betrokkenen te waarborgen.[10]

Uit het concept volgt niet welke instantie contact moet opnemen met de belanghebbenden om uitvoering te geven aan de contactplicht. Onduidelijk is of de ARO, AMO, LBA of bijvoorbeeld de officier deze taak heeft.[11] Op verwerkingen door de instanties die belast zijn met het beheer van de geconfisqueerde middelen, is volgens de confiscatierichtlijn niet de RGR, maar de AVG van toepassing.[12]

Tenslotte stelt het concept weliswaar aparte bewaartermijnen vast voor de gegevens van belanghebbenden, maar zoekt het daarvoor aansluiting bij de bewaartermijnen uit een andere context namelijk de termijnen die ook gelden voor de gegevens van verdachten en veroordeelden.[13] Gegevens van belanghebbenden worden zo vijf jaar of langer bewaard, ook na het vervallen van de mogelijkheid om een vordering tot confiscatie of vervallenverklaring aan de staat in te dienen.[14]

De AP concludeert dat het concept moet worden aangevuld met een duidelijk en AVG conform regime (waaronder bewaartermijnen) voor het verwerken van contactgegevens van belanghebbenden.

Uitbreiding verdere verwerking
Het concept verruimt de mogelijkheden van verdere verwerking door dit niet meer te beperken tot verdere verwerking van gegevens van verdachten en veroordeelden maar algemeen verdere verwerking van 'gegevens in verband met een strafbaar feit' mogelijk te maken.[15] Deze mogelijk forse verruiming van de mogelijkheden van verdere verwerking is niet toegelicht of onderbouwd. Mogelijk gevolg is dat gegevens van belanghebbenden ook gaan kwalificeren als 'gegevens in verband met een strafbaar feit' en verder mogen worden verwerkt terwijl het kan gaan om personen die geen enkele betrokkenheid hebben bij de

[6] MvT p. 10.
[7] Dat zijn immers gegevens die verzameld worden in het kader van strafrechtelijk onderzoek en die opgenomen worden in een strafdossier, dan wel automatisch terechtkomen in een bestand. (Artikel 1, onder b, Wjsg).
[8] MvT, p. 65. Zie ook: artikel 23 Richtlijn 2024/1260.
[9] Conceptartikel 51c Wjsg; MvT, p. 25.
[10] Artikel 3, tiende lid, Richtlijn 2024/1260. Zie ook overweging 53 van die richtlijn.
[11] Artikel 117, derde lid, Sv, artikel II onderdeel B van het concept. Het beheer van de ontnomen bestanddelen en goederen valt overigens onder het ministerie van financiën, waarop de AVG van toepassing is. Zie artikel 1 Regeling materieelbeheer roerende zaken van het Rijk en hoofdstuk 6 CW 2016.
[12] Overweging (53) van Richtlijn 2024/1260.
[13] MvT, p. 26 resp. artikel 39d, tweede lid, Wjsg, artikel III onderdeel A van het concept
[14] Wanneer de vordering tot confiscatie dan wel vervallenverklaring aan de staat niet meer mogelijk is, volgt uit artikel 577, eerste en tweed lid, Sv, artikel II onderdeel J van het concept.
[15] Artikel 51c, eerste lid, Wjsg, artikel III, onderdeel B van het concept.

strafbare feiten. Daar komt bij dat de voorwaarden voor verdere verwerking onder de RGR minder streng zijn dan onder de AVG, waardoor die specifieke groep belanghebbenden minder bescherming toe zou komen.[16]

De AP concludeert dat de uitbreiding van de verdere verwerking zorgvuldig moet worden onderbouwd en nauwkeuriger moet worden geclausuleerd.

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

Openbaarmaking

Deze wetgevingstoets wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

[redacted]
Voorzitter

[16] Vlg. artikel 6, vierde lid AVG en artikel 4, tweede lid RGR.

Datum
18 maart 2026

Ons kenmerk
[redacted]

-Bijlage

--*--

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

(a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
(b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden*; en
(c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

--*--